

Needs assessment and prioritization of investment opportunities in Kermanshah province

Bijan Rezaee

Assistant Professor, Department of Management and Entrepreneurship, Razi University,
Kermanshah, Iran.

(Corresponding Author). rezaee61@yahoo.com

Moein Soleimani

Ph.D. Student in Department of Management and Entrepreneurship, Razi University,
Kermanshah, Iran.

ms.moein@outlook.com

Abstract

Kermanshah province has a variety of potentials to become an investment hub in the west of the country. Therefore, the present study was conducted with the aim of needs assessment and prioritization of investment opportunities in Kermanshah province in a practical, exploratory mixed studies in two phases. In the first phase, by conducting semi-structured interviews with key informants in various fields and using thematic analysis methodology, the most important investment opportunities in Kermanshah province were identified. In the second phase, the investment opportunities extracted from the qualitative stage among the interviewed elites and other relevant elites (81 targeted and available) were evaluated to determine their importance and priority with the help of AHP hierarchical analysis. Based on the results obtained, in the field of melamine crystal investment industry; In the field of modern quarrying; In the field of tourism, establishing health tourism centers (hospital hotels, medical facilities, referral clinics in neighboring countries, etc.); In the field of urban services, development of Sarab Ghanbar Forest Park; In the field of intelligent video and traffic monitoring system; In the field of agricultural processing industries, packaging and processing of cereals and grains; In the field of livestock and poultry, construction of calf fattening (with a total capacity of 10,000 heads); In the field of medicine and horticulture, the development of medicinal plants; In the field of public and health infrastructure, the construction of urban health centers gained the first priorities. In the end, practical and managerial suggestions were presented to make better use of the potentials of Kermanshah province and attract investors.

Keywords: Investment Opportunities, Needs Assessment, Prioritization, Kermanshah Province

نیازسنجی و اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه

بیژن رضایی

استادیار گروه مدیریت و کارآفرینی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

rezaee61@yahoo.com (نویسنده مسئول)

معین سلیمانی

دانشجوی دکتری مدیریت و کارآفرینی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

ms.moein@outlook.com

چکیده

استان کرمانشاه از پتانسیل‌های متنوعی برای تبدیل شدن به قطب سرمایه‌گذاری در غرب کشور را داراست. لذا پژوهش حاضر با هدف نیازسنجی و اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه به صورت کاربردی، از نوع مطالعات آمیخته اکتشافی در دو فاز انجام شد. در فاز اول با انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با مطلعان کلیدی حوزه‌های مختلف و بهره‌گیری از روش‌شناسی تحلیل تماتیک، مهم‌ترین فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه شناسایی شد. در فاز دوم فرصت‌های سرمایه‌گذاری مستخرج از مرحله کیفی در بین نخبگان مصاحبه شده و سایر نخبگان (۸۱ نفر به صورت هدفمند و در دسترس) مرتبط مورد ارزیابی قرار گرفت تا با کمک تحلیل سلسله‌مراتبی AHP، اهمیت و اولویت آنها مشخص شود. بر اساس نتایج به دست آمده، در حوزه صنعت فرصت سرمایه‌گذاری کریستال ملامین؛ در حوزه معدن سنگبری مدرن؛ در حوزه گردشگری ایجاد مراکز گردشگری سلامت (هتل بیمارستان، تأسیسات پزشکی، کلینیک ارجاع در کشورهای همسایه و...)؛ در حوزه خدمات شهری توسعه پارک جنگلی سراب قنبر؛ در حوزه سامانه هوشمند پایش تصویری و ترافیکی؛ در حوزه صنایع تبدیلی کشاورزی صنایع بسته‌بندی و فراوری حبوبات و غلات؛ در حوزه دام و طیور احداث پرواربندی گوساله (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس)؛ در حوزه دارویی و باغبانی توسعه گیاهان دارویی؛ در حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی احداث مراکز بهداشتی و درمانی شهری اولویت‌های اول را کسب کردند. در پایان پیشنهادهایی کاربردی و مدیریتی نیز جهت بهره‌گیری بهتر از پتانسیل‌های استان کرمانشاه و جذب سرمایه‌گذار، ارائه شد.

کلیدواژه‌ها: فرصت‌های سرمایه‌گذاری، نیازسنجی، اولویت‌بندی، استان کرمانشاه

۱- مقدمه

امروزه سرمایه‌گذاری یکی از مهم‌ترین اهرم‌های پویایی اقتصاد است. سرمایه‌گذاری و انباشت سرمایه کلید اصلی رشد و توسعه اقتصادی است. توسعه اقتصادی نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش‌ها و فعالیت‌های مختلف اقتصادی است و ایجاد فضای سرمایه‌گذاری مناسب در اقتصاد را می‌توان یکی از عوامل موفقیت دانست (بورخانوف^۱، ۲۰۲۰). تشکیل فضای مطلوب سرمایه‌گذاری به‌عنوان پیش شرط اصلی توسعه و استفاده کارآمد از فضای سرمایه‌گذاری در همه سطوح است (ایرتیشچوا و همکاران^۲، ۲۰۲۰).

جذب سرمایه و سرمایه‌گذاری^۳ در نواحی شهری، از شاخص‌های بسیار مهمی است که بر فرایند توسعه اقتصاد شهر تأثیر بسزایی دارد. انجام سرمایه‌گذاری در هر استانی از مجموعه‌ای از عوامل و ظرفیت‌های منحصر به فرد استان و عواملی در سطح کلان کشور اثر می‌پذیرد (میرباقری‌هیر و سلاح‌ورزی، ۱۳۹۵). به بیانی دیگر جذب سرمایه و سرمایه‌گذاری به‌عنوان اهرمی شتاب‌دهنده تلقی می‌گردد که ایجاد اشتغال، توسعه اقتصادی، اصلاح شیوه مدیریتی، مبادله تجربیات اقتصادی و استفاده از دانش نوین از بارزترین مزایای آن به‌شمار می‌رود. در واقع شهرهایی که قادر باشند، موجبات خرج کردن پول مردم دیگر شهرها را در خود فراهم کنند، از لحاظ توسعه و پیشرفت و تزریق سرمایه موفق‌تر عمل می‌کنند (میرکتولی و مدانلو جویباری، ۱۳۹۰).

به نظر می‌رسد گام مهمی که بعد از فرایند جذب سرمایه می‌بایست برداشته شود؛ انجام سرمایه‌گذاری در عرصه‌هایی است که علاوه بر دستیابی به توسعه اقتصادی، بتواند اصل برابری اجتماعی و ارتباط آن با برابری اقتصادی را نیز فراهم کند. قطعاً موضوع اساسی در توسعه اقتصادی شناسایی فرصت‌های مناسب سرمایه‌گذاری در جهت توسعه استان خواهد بود (امیدی‌شاه‌آباد و همکاران، ۱۳۹۴). فرصت‌های سرمایه‌گذاری به خودی خود اتفاق نخواهند افتاد و از دو طریق خلق و یا کشف فرصت‌ها می‌توان به آنها دست یافت (اسماعیل‌پور، ۱۳۸۱).

در این بین سه روند اصلی که منجر به سرمایه‌گذاری شهری، توسعه و کارآفرینی در دو دهه آینده خواهد شد شامل شهرنشینی، منابع مشترک و فرصت‌های سرمایه‌گذاری است (ماکومبر^۴، ۲۰۱۱). لذا چنانچه می‌دانیم استان‌ها برای جبران عقب‌ماندگی نیازمند تغییر شکل نیازمندی‌ها و جذب و نگهداری سرمایه‌های موجود و همچنین ساختی جدید برای بازده بیشتر هستند. که توسط تشخیص فرصت سرمایه‌گذاری حاصل می‌شود. به عبارتی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران می‌توانند با استفاده از این فرصت‌ها به طریقی کسب درآمد نمایند که ضمن بهره بردن از کالاها و خدمات عمومی، فضای شهری را از نظر اقتصادی؛ رقابتی‌تر و قابل سکونت‌تر کنند (ماکومبر، ۲۰۱۱).

-
1. Burkhanov
 2. Irtyshcheva et al.
 3. Investment
 4. Macomber

چرا که نیازسنجی فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناسب نیازمند اولویت‌بندی علمی مناسب می‌باشد تا در صورت انتظار سود از سرمایه‌گذاری، مورد بهره‌برداری قرار گیرند. لذا امروزه یکی از موضوعات رایج در بازارهای سرمایه که مدنظر سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی قرار می‌گیرد، انتخاب یک سبد برای سرمایه‌گذاری بهینه است که سرمایه‌گذاران سبد سرمایه‌گذاری خود را با توجه به نرخ بازده سرمایه‌گذاری و میزان ریسکی که به همراه دارد، انتخاب می‌کنند (ابزری و همکاران، ۱۳۸۴). لازم به ذکر است که برای تهیه بسته‌های سرمایه‌گذاری در هر ناحیه باید تناسب آن را با قابلیت‌ها و ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل آن ناحیه در نظر داشت (مجله دنیای اقتصاد، ۱۳۹۷). از اینرو لزوم انجام نیازسنجی^۱ فرصت‌های سرمایه‌گذاری احساس می‌شود. به زعم بورتون و مریل^۲ نیازسنجی فرایندی است ساماندهی شده، و در برگیرنده سلسله مراتب هدف‌ها، شناسایی شکاف میان وضع موجود و مطلوب و در نهایت اولویت‌بندی آنها می‌باشد (فتحی و اجارگاه، ۱۳۸۱). چنانچه بسته‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر داده‌هایی با کیفیت پایین باشند، نمی‌توانند سرمایه‌گذاران بالقوه را به سمت خود جذب کنند (مجله دنیای اقتصاد، ۱۳۹۷).

با توجه به مطالب فوق‌الذکر و این که استان کرمانشاه با وسعت بالغ بر ۲۴ هزار و ۴۳۴ کیلومتر مربع، به‌عنوان هجدهمین استان وسیع کشور با وجود زیرساخت‌های تجاری همچون بازارچه‌های مرزی و گمرگی، واحدهای مهم صنعتی در استان، شرایط خاص اقلیمی، وجود خاک زراعی برای کشاورزی و همچنین وجود جاذبه‌های گردشگری محسوب می‌شود. می‌توان گفت که فرصت‌های بی‌شماری برای سرمایه‌گذاری در زمینه‌های صنعتی و صنایع معدنی، صنایع مرتبط با ذخائر معدنی، کشاورزی و گردشگری وجود دارد (سایت استانداری استان کرمانشاه، ۱۳۹۸)، همچنین نظر به این که سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذار اثرات مثبتی را بر متغیرهای اقتصادی خصوصاً در سطح کلان به‌جای می‌گذارد. لذا پژوهش حاضر به‌منظور پاسخگویی به سؤال پژوهش مبتنی بر نیازسنجی و اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه به چه صورت است، تدوین گردیده است.

۲- ادبیات و پیشینه پژوهش

رشد و توسعه اقتصادی بدون استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری امکان‌پذیر نخواهد بود به‌گونه‌ای که بیشتر متفکران دلیل عدم توسعه یافتگی بسیاری از کشورها را ناشی از سرمایه‌گذاری ناکافی می‌دانند سرمایه‌گذاری می‌تواند بخش تولید را تحریک بخشد و با افزایش تولید موجب رشد تجارت، بهبود سطح زندگی مردم و توسعه اقتصادی شود. فقدان سرمایه از علل اصلی توسعه‌نیافتگی است که بیکاری گسترده را در پی دارد و موجب عقب ماندگی سطح تولید گردیده و به فقر اقتصادی منجر می‌شود (محمدپور زرنندی و طباطبایی‌مزدآبادی، ۱۳۹۱).

توسعه سرمایه‌گذاری موجب جذب سرمایه‌های غیرکارا و هدایت آن به بخش‌های مولد اقتصادی و تخصیص بهینه شده و در نهایت ارتقای شاخص‌های کلان توسعه اقتصادی را به دنبال خواهد داشت. در فرایند توسعه اقتصادی و اجتماعی سرمایه‌گذاری پیش شرط تولید و به‌عبارت دیگر شرط لازم است. آنچه سرمایه‌گذاری را به‌عنوان یک متغیر بنیادین در معاملات اقتصادی، سیاسی، تحولات بین‌المللی و منطقه تعریف می‌کند آثار جانبی و تأثیرات

1. Needs assessment
2. Burton and Merrill

فراگیر و فرابخشی آن است و ایجاد امنیت، ثبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی از نتایج و کارکردهای مثبت آن به حساب می‌آیند (حسین زاده بحرینی و ملک‌ساداتی، ۱۳۹۰). جلب سرمایه و سرمایه‌گذاری راهی برای تسریع حرکت اقتصاد به سوی توسعه و ایجاد اشتغال است که نیازمند بهبود فضای سرمایه‌گذاری است. فضای سرمایه‌گذاری به‌عنوان "مجموعه‌ای از شرایط سیاسی، اقتصادی، حقوقی، جغرافیایی و اجتماعی - فرهنگی در نظر گرفته می‌شود که روی هم رفته فعالیت سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را در قلمرو خاصی تأمین و تحت تأثیر قرار می‌دهد. وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی که در کشور شکل می‌گیرد بر حجم و جوه سرمایه‌گذاری شده تأثیر می‌گذارد" (اسلیوسارچوک^۱، ۲۰۱۵).

انجام سرمایه‌گذاری هدفی است که توسط همه جوامع از مدت‌ها پیش دنبال می‌شود تا به این طریق بر مشکلات اقتصادی، تولیدی، اشتغال، فرار نیروی کار، بیکاری و غیره غلبه نمایند. در کشور ایران نیز با تصویب و ابلاغ سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی بسترهای لازم به منظور جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی شکل جدیدی به خود گرفت. این موضوع بیانگر این واقعیت است که مدیریت کلان کشور در بالاترین سطوح خود به این نتیجه رسیده‌اند که به منظور رشد و توسعه اقتصادی بایستی اقتصاد کشور به دست فعالان واقعی آن سپرده شود و دولت نقش تصدی‌گری خود را به نقش نظارتی تغییر داده تا ضمن بهره‌گیری از توانمندی‌های مدیریتی و تخصصی بخش خصوصی در توانمندسازی اقتصاد، دولت با فراغ‌بال به وظایف حاکمیتی خود در قبال مردم و جامعه عمل نماید (رهبر و همکاران، ۱۳۸۶). نهایتاً سرمایه‌گذاری عبارت است از هرگونه فدا کردن ارزشی در حال حاضر (که معمولاً مشخص است) به امید به دست آوردن هرگونه ارزشی در زمان آینده (که معمولاً اندازه یا کیفیت آن نامعلوم است). به عبارتی سرمایه‌گذار در حال حاضر، ارزش مشخصی را فدا می‌کند تا در قبال آن در آینده ارزش خاصی که مورد نظر است را به دست آورد (اسماعیلی‌پور، ۱۳۸۱).

فرصت‌های سرمایه‌گذاری خود به خود اتفاق نمی‌افتند. بلکه آنها را باید شناسایی نمود و یا این که آنها را بوجود آورد. انواع مختلف فرصت‌های سرمایه‌گذاری ممکن است از سطوح مختلف بخش‌های شرکت سرچشمه بگیرد؛ برخی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری ممکن است توسط مدیریت عالی سازمان یا اعضای هیئت مدیره ارائه شود. مشارکت مدیریت عالی در ارائه فرصت‌های سرمایه‌گذاری معمولاً به اقدامات استراتژیک نظیر بسط و گسترش فعالیت شرکت از طریق سیاست‌های مالی و ورود به بازارهای جدید محدود می‌شود. نظر به این که فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجب تخصیص منابع مالی شرکت به منظور تحصیل در آمد یا کاهش هزینه‌ها می‌شوند، لذا ممکن است سیاست‌های مالی منظم و اصولی برای فرصت‌های سرمایه‌گذاری از سوی شرکت به اجرا گذاشته شود (عباس زاده و همکاران، ۱۳۹۲).

در زمینه موضوعی این پژوهش، تحقیقات داخلی و خارجی متنوعی انجام شده است که در ذیل به طور خلاصه شرح داده می‌شود:

رضایی (۱۳۹۸) در پژوهشی به شناسایی و فرصت‌سنجی صنایع کوچک دارای اولویت سرمایه‌گذاری و استقرار در شهرستان‌ها، شهرک‌ها و نواحی صنعتی در استان کرمانشاه پرداخت. یافته‌های پژوهش وی نشان می‌دهد که فرصت‌های شناسایی شده در این زمینه مشتمل بر چهار حوزه هستند، که بر ترتیب اولویت عبارتند از؛ حوزه کشاورزی (۲۹ فرصت)، دامپروری (۵ فرصت)، صنعت (۱۱ فرصت) و صنایع دستی (۵ فرصت). در ادامه یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که از جمله دلایلی که موجب عدم بهره‌برداری و استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه می‌شود، می‌توان به دلایل مدیریتی - حمایتی، فرهنگی - اجتماعی، سیاسی - امنیتی، زیرساختی و همچنین دلایل جغرافیایی اشاره کرد. لذا با اتخاذ راهکارهایی نظیر؛ فرصت‌سنجی صحیح، رونق فضای کسب و کار، و برطرف کردن موانع و سرمایه‌گذاری و حمایت از سرمایه‌گذاری با اتخاذ سیاست‌های تشویقی و... می‌توان در جهت بهره‌برداری از فرصت‌های سرمایه‌گذاری گام مهمی برداشت.

وفا و معمارزاده طهران (۱۳۹۳)، در پژوهشی با عنوان بررسی موانع توسعه سرمایه‌گذاری زیربنایی در کشور، به منظور بررسی عوامل و اندازه‌گیری موانع قانونی از ابزار پرسشنامه در قالب طیف پنج گزینه‌ای لیکرت استفاده نمودند. نتایج تحقیق نشان داد که موانع قانونی تخصیص و جذب سرمایه‌گذاری، عدم توجه به زیرساخت‌های قانونی، موانع قانونی ثبت شرکت‌ها، عدم ثبات قوانین، شفاف نبودن قانون، عدم وجود سرمایه‌گذاری، قوانین تحریمی، قوانین بین‌المللی بانکی و قوانین تجارت جهانی به‌عنوان مهم‌ترین موانع قانونی در اجرای موفق سرمایه‌گذاری زیربنایی به‌شمار می‌روند. بنی‌مهد و نوخندان (۱۳۹۲) در پژوهشی تحت عنوان «شناسایی عوامل تعیین‌کننده بر فرصت سرمایه‌گذاری با استفاده از رگرسیون» به این نتیجه رسیدند که فرصت سرمایه‌گذاری با متغیر سودآوری و اهرم مالی رابطه مستقیمی دارد و با اندازه شرکت نیز دارای رابطه‌ای معکوس می‌باشد. در ادامه نتایج نشان‌دهنده کمترین ارتباط ممکن میان فرصت سرمایه‌گذاری با نسبت دارایی ثابت به جمع دارایی می‌باشد. نکته قابل ذکر در یافته‌های پژوهش این است که رونق در فروش و حتی نوع مالکیت بر فرصت سرمایه‌گذاری فاقد تأثیر می‌باشد.

فهیمی‌نیا و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان «نیازسنجی و اولویت‌بندی سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های مدیریت پسماند در مناطق شهری و روستایی کشور، ضرورت‌ها و راهکارها» بیان می‌کند؛ به دلیل محدودیت در بودجه و زمان، وجود هزینه‌های بالا و الزامی بودن سرمایه‌گذاری در طرح‌هایی با ارجحیت بالا و ریسک پایین، لزوم رعایت اعتدال در توزیع تسهیلات و خدمات و... انجام نیازسنجی و تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری که یکی از عناصر اساسی برای برنامه‌ریزی و مدیریت پسماندها به‌شمار می‌آید، لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

میرووشنیچنکو و همکاران^۱ (۲۰۲۰) در پژوهش خود فرصت‌های سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه در شرکت‌های خانوادگی و دولتی را بررسی نمودند. یافته‌های این پژوهش از این عقیده پشتیبانی می‌کند که IOS یک عامل مهم سرمایه‌گذاری برای تحقیق و توسعه شرکت‌ها هستند، اما میزان تأثیرگذاری آنها به هویت مالک نهایی بستگی دارد. به گونه‌ای که حساسیت سرمایه‌گذاری‌های تحقیق و توسعه شرکت‌های خانوادگی

1. Miroshnychenko et al.

و دولتی به IOS، نسبت به شرکت‌های دارای سهام عام بیشتر است، و این موضوع حاکی از آن است که بنگاه‌ها نسبت به سایر بخش‌ها با IOS مطابقت دارد.

اوبایرو و اوزاگی^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی به دنبال شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری برای کارآفرینی در کسب و کارهای کوچک و متوسط در نیجریه بودند. در این مطالعه مشاهده شده است که در هر دو بخش کشاورزی و زراعت فرصت‌های بی‌شماری برای سرمایه‌گذاری از مراحل کشت گرفته، تا مراحل فرآوری و بازاریابی وجود دارد. همچنین در استخراج منابع معدنی در نیجریه فرصت‌های شگفت‌انگیزی را می‌توان مشاهده کرد. این مطالعه توصیه می‌کند با توجه به ریسک‌پذیر بودن شرکت‌های کارآفرینی، دولت می‌بایست شرکت‌های سرمایه‌گذاری بیشتری را ترغیب و ثبت کند، تا شرایط شروع و مرحله اول و مرحله رشد را برای آنها فراهم کند.

بداسیان^۲ (۲۰۱۸) در پژوهشی با عنوان «تجزیه و تحلیل امکان‌سنجی پروژه مدل اقتصادی برای سرمایه‌گذاری خصوصی در بخش انرژی‌های تجدیدناپذیر» مدلی را ارائه کردند که به بخش دولتی اجازه می‌دهد تا طرح‌های زیرساخت‌های سودمند اجتماعی را مستر کند و گزینه‌های قابل دوام مالی را برای سرمایه‌گذاری‌های خصوصی پیدا کند. برای برجسته کردن امکان اجرای مدل از یک رویکرد مطالعه موردی از پاکستان استفاده شده است. در واقع بخش خصوصی از این مدل می‌تواند برای شناسایی گزینه‌های قابل قبول مالی برای سرمایه‌گذاری‌ها استفاده کند. اولانچوک و همکاران^۳ (۲۰۱۷) در پژوهشی به نیازسنجی سرمایه‌گذاری در شرکت‌های کشاورزی اوکراین پرداخته بودند. آنها بیان می‌کنند که سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی پایه‌ای برای معرفی فناوری‌های مدرن برای تولید و پردازش محصولات حیوانی است. فعالیت شرکت‌های کشاورزی کاملاً به وضعیت دارایی‌های ثابت آنها بستگی دارد و این یکی از بزرگترین آسیب‌پذیری‌های شرکت‌های کشاورزی است. بنابراین شرکت‌های کشاورزی در اوکراین به میزان قابل توجهی از سرمایه‌گذاری نیاز دارند. بهتر است که این سرمایه‌گذاری‌ها برای توسعه اصول مادی و فنی بنگاه‌های کشاورزی مورد استفاده قرار گیرند. لذا برای تحریک سرمایه‌گذاری، تشکیل یک سیاست کیفی جدید با هدف افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری در بنگاه‌های کشاورزی ضروری است.

۳- روش‌شناسی پژوهش

رویکرد حاکم بر پژوهش، آمیخته (ترکیبی) با هدف کاربردی بود که در بخش کیفی از روش‌شناسی تحلیل تماتیک و در بخش کمی از روش پیمایشی بهره گرفته شد. جامعه مورد مطالعه مطلعان کلیدی حوزه‌های صنعت و معدن، گردشگری، کشاورزی (دام و طیور، دارویی و باغبانی، صنایع تبدیلی کشاورزی)، فناوری، خدمات شهری و زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی استان کرمانشاه بود. برای دستیابی به اطلاعات موردنیاز در بخش کیفی، از ابزار مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته بهره گرفته شد. به‌منظور نمونه‌گیری، در بخش کیفی با روش‌های نمونه‌گیری نظری و گلوله‌برفی تا رسیدن به اشباع نظری در هر حوزه (حوزه‌های صنعت و معدن (۷ نفر)، گردشگری

1. Evabayiro-Osagie
2. Badasyan
3. Ulanchuk et al

(۸ نفر)، کشاورزی (۱۵ نفر)، فناوری (۵ نفر)، خدمات شهری (۴ نفر) و زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی (۵ نفر) مصاحبه به عمل آمد. برای بررسی قابلیت اعتبار و اعتماد یافته‌ها نیز از روش انتخاب مشارکت کنندگان مناسب، بازنگری مشارکت کنندگان و کارشناسان و همچنین جمع‌آوری و تحلیل هم‌زمان داده‌ها نیز بهره برده شد.

در بخش کمی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری شناسایی شده در در بخش کیفی، از طریق ۸۱ پرسشنامه مقایسات زوجی از کارشناسان و خبرگان حوزه‌های صنعت، معدن، گردشگری، دام و طیور، دارویی و باغبانی، صنایع تبدیلی کشاورزی، فناوری، خدمات شهری و زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی استان کرمانشاه (هر حوزه ۹ مطلع کلیدی)، برای تعیین اهمیت و اولویت مورد بررسی قرار گرفت. سپس داده‌های حاصل از مقایسات زوجی صورت گرفته، جهت انجام مراحل تجزیه و تحلیل و تعیین درجه اهمیت هر گروه وارد نرم‌افزار Expert Choice 11 (نرم‌افزار تحلیل سلسله مراتبی AHP) گردید. سنجش روایی و پایایی بخش کمی با بهره‌گیری از دیدگاه خبرگان و نرخ ناسازگاری کمتر از ۰/۱ مورد بررسی قرار گرفت.

۴- یافته‌های پژوهش

در فاز اول با انجام مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با مطلعان کلیدی حوزه‌های صنعت و معدن، گردشگری، کشاورزی (دام و طیور، دارویی و باغبانی، صنایع تبدیلی کشاورزی)، فناوری، خدمات شهری و زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی و بهره‌گیری از روش‌شناسی تحلیل تماتیک مهم‌ترین فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه شناسایی شد. در فاز دوم پژوهش، فرصت‌های سرمایه‌گذاری مستخرج از مرحله کیفی در بین نخبگان مصاحبه شده و سایر نخبگان مرتبط، مورد ارزیابی قرار گرفته تا با کمک تحلیل سلسله مراتبی AHP، اهمیت و اولویت آنها مشخص شود.

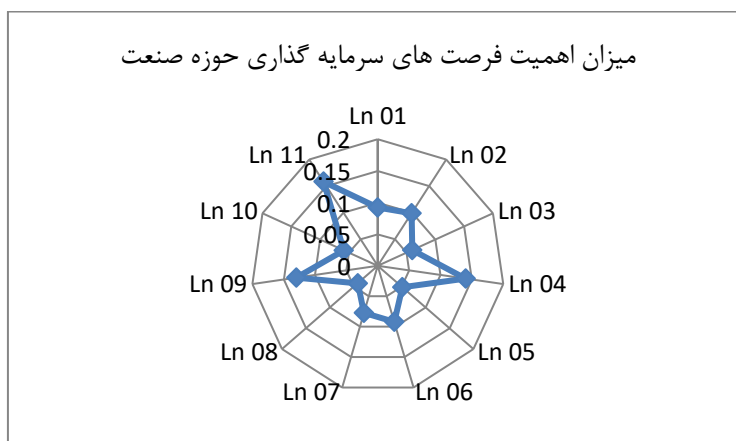
۴-۱- فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه‌های صنعت و معدن

با تجزیه و تحلیل نظرات و دیدگاه‌های ۷ مشارکت‌کننده در حوزه‌های صنعت و معدن، تعداد ۱۱ فرصت در حوزه صنعت و ۸ فرصت در حوزه معدن به‌عنوان فرصت‌های نهایی مشخص شدند. در جدول زیر، فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه‌های صنعت و معدن، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها، نشان داده شده است.

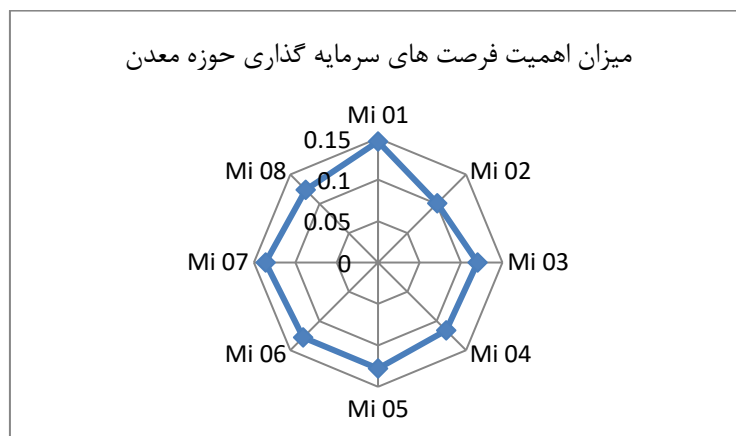
جدول ۱. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه‌های صنعت و معدن

فرصت‌های سرمایه‌گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه‌گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	کد
صنعت (Industry)	پلوس خودرو	کرمانشاه	۴	Ln 01
	کود اوره با پوشش گوگردی	هرسین	۳	Ln 02
	لوله و اتصالات پلی اتیلن	سرپل ذهاب	۲	Ln 03
	پنل‌های خورشیدی از سیلیکون متال - ویفر و پنل خورشیدی	کرمانشاه	۴	Ln 04
	بلوک و پنل مسلح بتن سبک گازی و ملات خشک (ACC)	کنگاور/تلاش	۳	Ln 05

		باباجانی		
	پودر شوینده و اسید سولفونیک	هرسین	۲	Ln 06
	تولید کیسه‌های هوای خودرو	صحنه	۲	Ln 07
	شیشه فلوت	کنگاور	۲	Ln 08
	لوله‌های بدون درز (مانیسمان)	سرپل ذهاب/دالاهو	۵	Ln 09
	ساخت وسایل و لوازم خانگی	سطح استان	۵	Ln 10
	کریستال ملامین	هرسین	۴	Ln 11
معادن (Mining)	سنگبری مدرن	اسلام‌آباد/هرسین	۶	Mi 01
	تبدیل گاز به پلی پروپیلن GTPP	سنقر	۵	Mi 02
	گچ‌برگ و پنل‌های گچی	گیلان غرب/ قصرشیرین	۲	Mi 03
	شمش منیزیم	اسلام‌آباد/دالاهو	۳	Mi 04
	فروآلیاژها با اولویت فروسیلیکو منگنز	هرسین	۳	Mi 05
	سولفات منگنز	هرسین	۴	Mi 06
	فروسیلیس	روانسر	۳	Mi 07
	فراوری قیرطبیعی	گیلان غرب	۳	Mi 08

نمودار ۱. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه صنعت

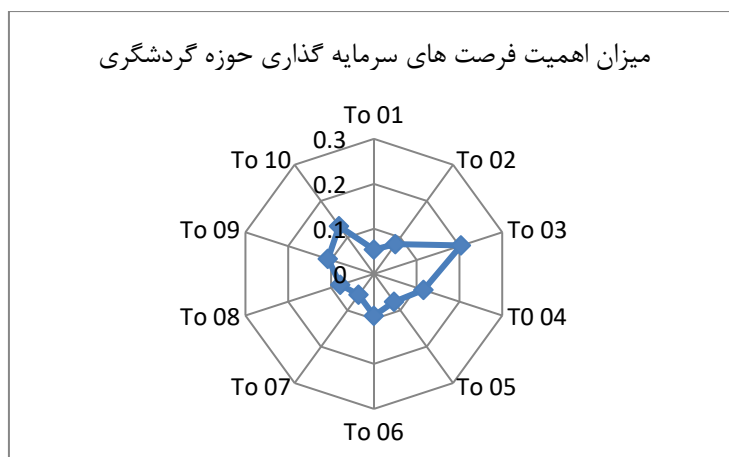
نمودار ۲. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه معدن

۴-۲- فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه گردشگری

با بررسی دیدگاه‌های ۸ مشارکت‌کننده در حوزه گردشگری، تعداد ۱۰ فرصت در حوزه گردشگری به‌عنوان فرصت‌های نهایی تعیین شدند. در جدول زیر، فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه گردشگری، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها توسط مشارکت‌کنندگان، نشان داده شده است.

جدول ۲. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه گردشگری

فرصت‌های سرمایه‌گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه‌گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	کد
گردشگری (Tourism)	مرمت و بهره‌برداری از خانه‌های تاریخی	سطح استان	۴	To 01
	بازارچه سوغات‌سرا و صنایع دستی	سطح استان	۴	To 02
	ایجاد مراکز گردشگری سلامت (هتل بیمارستان، تاسیسات پزشکی، کلینیک ارجاع در کشورهای همسایه و...)	کرمانشاه	۵	To 03
	ایجاد مجتمع‌های تفریحی	قوری قلعه/ پیران/ سراب کرندغرب/ دربند صحنه/ فش کنگاور/ سراب نیلوفر	۳	To 04
	اقامتگاه‌های بوم‌گردی	سطح استان	۴	To 05
	تأسیس شرکت ترانزیت گردشگران	کرمانشاه	۲	To 06
	ساخت هتل‌های ۴ و ۵ ستاره	قصرشیرین/ کرمانشاه	۵	To 07
	ایجاد زائرسرا	اسلام‌آباد	۴	To 08
	توسعه تأسیسات محور کریدور گردشگری طاق بستان- بیستون	بیستون/ کرمانشاه	۴	To 09
	ایجاد مرکز تفریحات آبی	سد داریان	۶	To 10

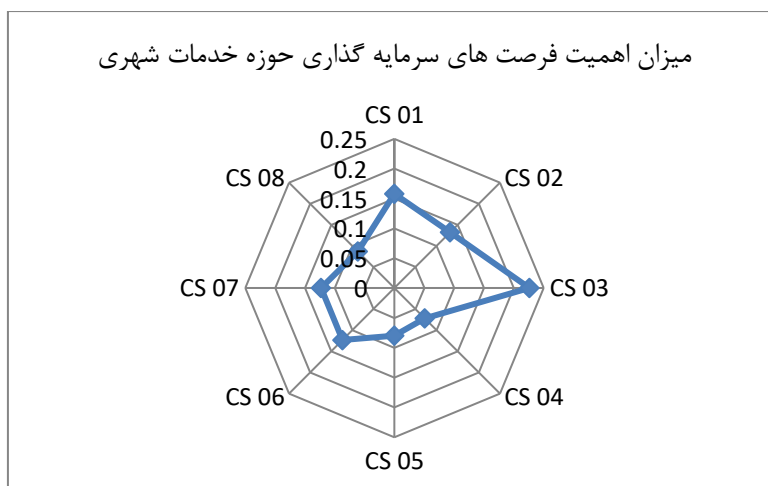
نمودار ۳. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه گردشگری

۴-۳- فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه خدمات شهری

با بررسی دیدگاه‌های ۴ مشارکت‌کننده در حوزه خدمات شهری، تعداد ۶ فرصت در حوزه خدمات شهری به‌عنوان فرصت‌های سرمایه‌گذاری نهایی تعیین شدند. در جدول زیر، فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه خدمات شهری، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها توسط مشارکت‌کنندگان، نشان داده شده است.

جدول ۳. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه خدمات شهری

فرصت‌های سرمایه‌گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه‌گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	کد
خدمات شهری (City Services)	توسعه تله کابین	طاق‌بستان	۲	CS 01
	توسعه فضاهای ورزشی پارک‌ها	پارک ترمینال شهید کاویانی / پارک شرقی	۲	CS 02
	توسعه پارک جنگلی سراب قنبر	سراب قنبر کرمانشاه	۳	CS 03
	ایجاد خیابان غذا (فردوسی)	خیابان فردوسی کرمانشاه	۲	CS 04
	توسعه باغ گل‌ها	کرمانشاه	۲	CS 05
	مجتمع گردشگری در محل شهرداری	شهرداری کرمانشاه	۳	CS 06
	توسعه چم‌بشیر	کرمانشاه	۲	CS 07
	مجتمع‌های ایستگاهی قطار شهری	کرمانشاه	۲	CS 08

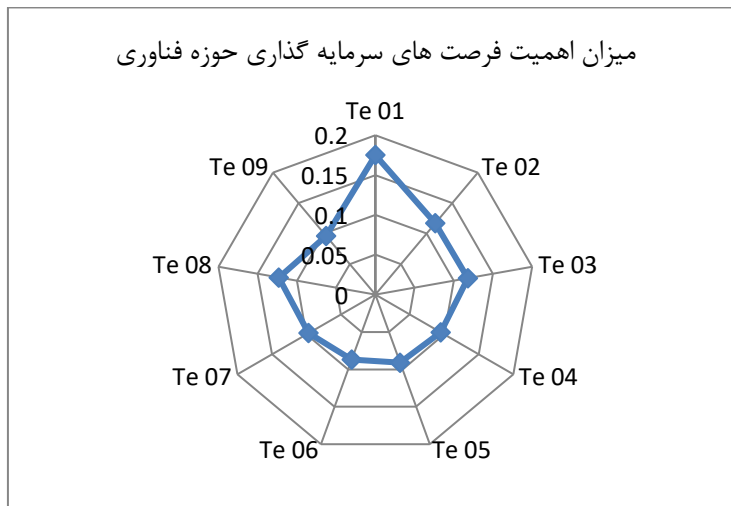
نمودار ۴. میزان اهمیت فرصت های سرمایه گذاری حوزه خدمات شهری

۴-۴- فرصت های سرمایه گذاری حوزه فناوری

۹ فرصت سرمایه گذاری، حاصل بررسی دیدگاه های ۵ مشارکت کننده در حوزه فناوری بود. در جدول زیر، فرصت های سرمایه گذاری حوزه فناوری، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها توسط مشارکت کنندگان، نشان داده شده است.

جدول ۴. فرصت های سرمایه گذاری در حوزه فناوری

فرصت های سرمایه گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	شما
فناوری (Technology)	سامانه هوشمند پایش تصویری و ترافیکی	کرمانشاه	۴	Te 01
	یکپارچه سازی بازارهای فصلی	سطح استان	۲	Te 02
	هوشمندسازی مرزهای صادراتی	پرویزخان/ خسروی / سومار/ شوشمی / شیخ صالح	۳	Te 03
	توسعه سیستم حمل و نقل هوشمند (ITS)	سطح استان	۲	Te 04
	توسعه صنعت بازی (Game)	سطح استان	۲	Te 05
	توسعه رساننده خدمات اینترنتی (ISP)	سطح استان	۲	Te 06
	توسعه زیرساخت های اینترنت اشیا (IOT)	سطح استان	۳	Te 07
	بهبود زیرساخت های گردشگری آنلاین و کمپینگ گردشگری	سطح استان	۴	Te 08
	ایجاد مرکز تماس تجاری (Contact Center)	سطح استان	۳	Te 09

نمودار ۵. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه فناوری

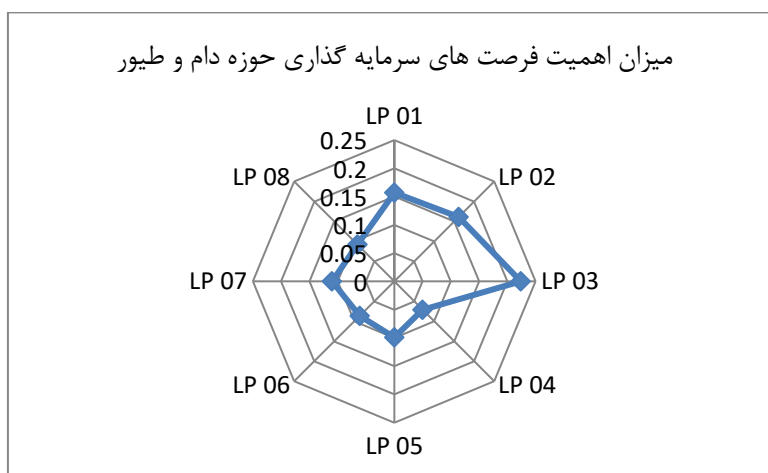
۴-۵- فرصت‌های سرمایه‌گذاری کلان حوزه کشاورزی (دام و طیور، دارویی و باغبانی، صنایع تبدیلی)

نتیجه بررسی دیدگاه‌های ۱۵ مشارکت‌کننده در کلان حوزه کشاورزی، تعداد ۸ فرصت در بخش دام و طیور، ۳ فرصت سرمایه‌گذاری در بخش دارویی و باغبانی و ۹ فرصت سرمایه‌گذاری در بخش صنایع تبدیلی کشاورزی به‌عنوان فرصت‌های نهایی تعیین شدند. در جدول زیر، فرصت‌های سرمایه‌گذاری کلان حوزه کشاورزی، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها توسط مشارکت‌کنندگان، نشان داده شده است.

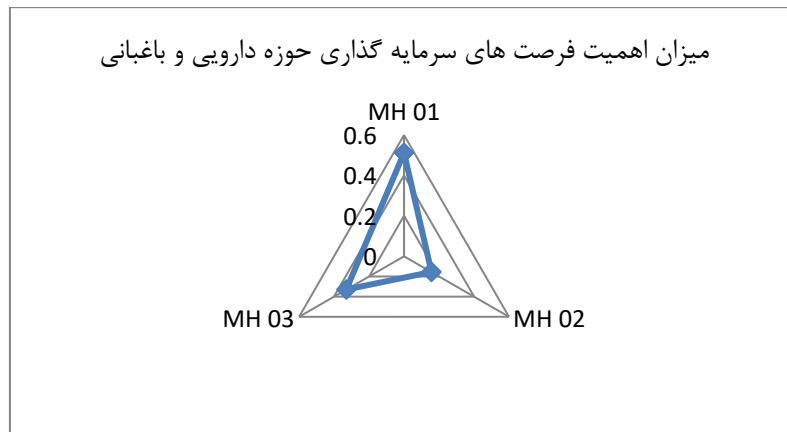
جدول ۵. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دام و طیور، دارویی و باغبانی، صنایع تبدیلی کشاورزی

فرصت‌های سرمایه‌گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه‌گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	کد
دام و طیور Livestock and Poultry	تسهیل تأسیس پروراندی گوسفند (در مجموع ۲۰۰۰۰ رأس) و بره (در مجموع با ظرفیت ۷۵۰۰۰ رأس)	سطح استان	۶	LP 01
	احداث گاوداری‌های شیری (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس)	کرمانشاه / صحنه / اسلام آبادغرب / سنقر / هرسین	۸	LP 02
	احداث پروراندی گوساله (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس)	کرمانشاه / کنگاور / روانسر / سنقر / صحنه	۸	LP 03
	پرورش اسب نژاد کرد ۵۰۰ سر (۵ مجتمع)	کرمانشاه	۴	LP 04
	توسعه زنبورداری و صنعت آن	مناطق معتدل و سرد استان	۶	LP 05

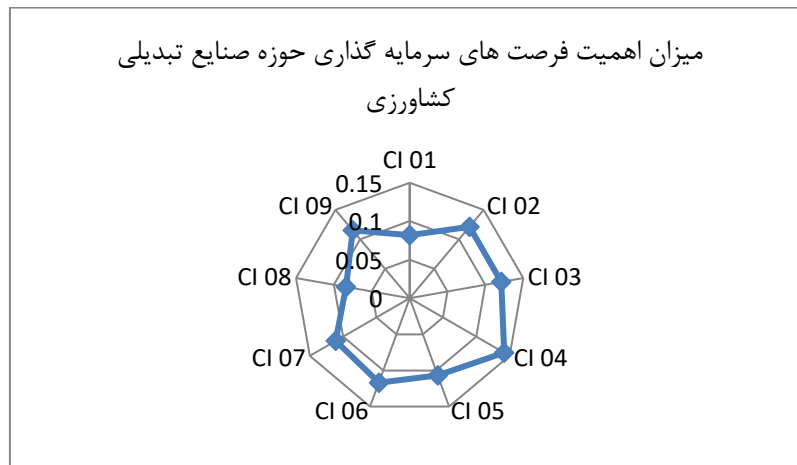
	پرورش ماهیان و آبزیان و صنایع وابسته	سطح استان	۵	LP 06
	کشتارگاه صنعتی دام (۵۵۰۰ تن)	جوانرود، سنقر و کرمانشاه	۵	LP 07
	کشتارگاه خط ۰۲ طیور به منظور صادرات (۴۰۰۰ قطعه در ساعت)	دالاهو	۴	LP 08
دارویی و باغبانی Medicinal and Horticultural	توسعه گیاهان دارویی	سطح استان	۴	MH 01
	توسعه باغات تلفیقی و مدرن (انگور، خرما و مرکبات)	سامانه گرمسیری استان	۳	MH 02
	توسعه باغات در اراضی شیب دار (بادام و انگور)	اراضی معتدل و سردسیر استان	۲	MH 03
صنایع تبدیلی کشاورزی Agri conversion industries	صنایع بسته بندی و فراوری محصولات باغی و سیب زمینی (فرنج فرایز)	سطح استان	۳	CI 01
	احداث سردخانه (در مجموع ۲۰۰۰۰۰ تن)	سطح استان	۹	CI 02
	ایجاد شرکت های مکانیزاسیون بهره برداری از زمین های کوچک	سطح استان	۲	CI 03
	صنایع بسته بندی و فراوری حیوانات و غلات	سطح استان	۵	CI 04
	واحد تولید قند و شکر از چغندر قند (با ظرفیت ۱۸۰ هزار تن)	سرپل ذهاب / اسلام آباد غرب / کرمانشاه / کنگاور	۳	CI 05
	احداث گلخانه های فوق مدرن (در مجموع به مساحت ۱۰ هکتار)	سامانه گرمسیری استان	۶	CI 06
	احداث کارگاه های تولید کودهای آلی (در مجموع به ظرفیت ۲۰۰۰۰۰ تن در سال)	سطح استان	۶	CI 07
	تولید مالت و ماء الشعیر از جو ۵۰ هزار تن	اسلام آباد غرب	۴	CI 08
	صنایع بسته بندی و فراوری گیاهان دارویی، سبزیجات، زعفران و زیتون	سطح استان	۴	CI 09

نمودار ۶. میزان اهمیت فرصت های سرمایه گذاری حوزه دام و طیور

نمودار ۷. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه دارویی و باغبانی

نمودار ۸. میزان اهمیت فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه صنایع تبدیلی کشاورزی

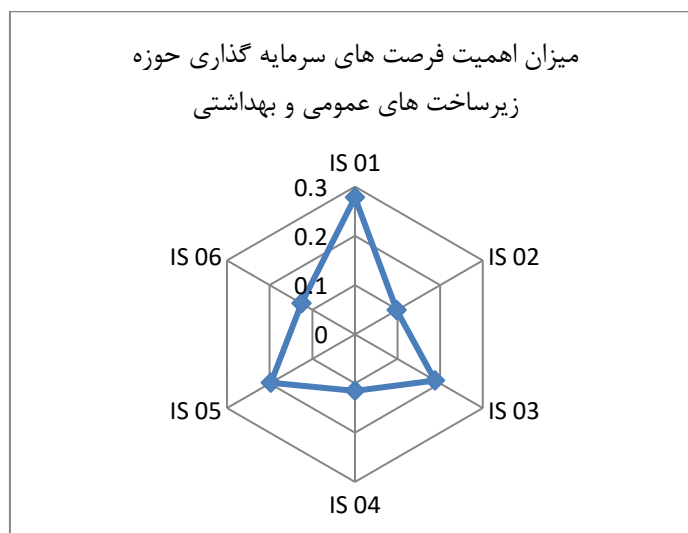
۴-۶- فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی

با بررسی دیدگاه‌های ۵ مشارکت‌کننده در حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی، تعداد ۶ فرصت به‌عنوان فرصت‌های نهایی سرمایه‌گذاری تعیین شدند. در جدول زیر، فرصت‌های سرمایه‌گذاری حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی، محل پیشنهادی جهت اجرا و تعداد تکرار آنها توسط مشارکت‌کنندگان، نشان داده شده است.

جدول ۶. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی

فرصت‌های سرمایه‌گذاری				
حوزه	فرصت سرمایه‌گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	تکرار	شما
زیرساخت‌های	احداث مراکز بهداشتی و درمانی شهری	سطح استان	۳	IS 01
	بزرگراه قزانچی - پاه - نوسود - شیخ صله	کرمانشاه	۲	IS 02
	احداث زیرساخت‌های عمومی بازارچه‌های مرزی	سومار / شیخ صله /	۳	IS 03

عمومی و بهداشتی Infrastructure	قصر شیرین / تپله کوه / شوشمی		
	کرمانشاه	۲	IS 04
	کرمانشاه	۲	IS 05
	کرمانشاه	۳	IS 06

نمودار ۹. میزان اهمیت فرصت های سرمایه گذاری حوزه زیرساخت های عمومی و بهداشتی

۴۷- اولویت بندی نهایی فرصت های سرمایه گذاری به تفکیک حوزه ها

اولویت بندی نهایی فرصت های سرمایه گذاری به تفکیک حوزه ها به صورت ذیل ارائه می شود:

جدول ۷. اولویت بندی نهایی فرصت های سرمایه گذاری به تفکیک حوزه ها

فرصت های سرمایه گذاری و اولویت بندی آنها				
حوزه	فرصت سرمایه گذاری (investment opportunity)	محل پیشنهادی جهت اجرا	کد	رتبه
صنعت Industry	کریستال ملامین	هرسین	Ln 11	۱
	پنل های خورشیدی از سیلیکون متال - ویفر و پنل خورشیدی	کرمانشاه	Ln 04	۲
	لوله های بدون درز (مانیسمان)	سرپل ذهاب/دالاهو	Ln 09	۳
	کود اوره با پوشش گوگردی	هرسین	Ln 02	۴
	پلوس خودرو	کرمانشاه	Ln 01	۵
	پودر شوینده و اسید سولفونیک	هرسین	Ln 06	۶
	تولید کیسه های هوای خودرو	صحنه	Ln	۷

			07	
	لوله و اتصالات پلی اتیلن	سرپل ذهاب	Ln 03	۸
	ساخت وسایل و لوازم خانگی	سطح استان	Ln 10	۹
	بلوک و پنل مسلح بتن سبک‌گازی و ملات خشک (ACC)	کنگاور/ثلاث باباجانی	Ln 05	۱۰
	شیشه فلوت	کنگاور	Ln 08	۱۱
معادن Mining	سنگبری مدرن	اسلام‌آباد/هرسین	Mi 01	۱
	فروسلیس	روانسر	Mi 07	۲
	فروآلیاژها با اولویت فروسیلیکو منگنز	هرسین	Mi 05	۳
	سولفات منگنز	هرسین	Mi 06	۴
	فراوری قیر طبیعی	گیلان‌غرب	Mi 08	۵
	گچ برگ و پنل‌های گچی	گیلان‌غرب/ قصرشیرین	Mi 03	۶
	شمش منیزیم	اسلام‌آباد/ دالاهو	Mi 04	۷
	تبدیل گاز به پلی پروپیلن GTPP	سنقر	Mi 02	۸
گردشگری Tourism	ایجاد مراکز گردشگری سلامت (هتل بیمارستان، تاسیسات پزشکی، کلینیک ارجاع در کشورهای همسایه و...)	کرمانشاه	To 03	۱
	ایجاد مرکز تفریحات آبی	سد داریان	To 10	۲
	ایجاد مجتمع‌های تفریحی	قوری‌قلعه/ پیران/ سراب‌کوند غرب/ دربند صحنه/ فش کنگاور/ سراب‌نیلوفر	To 04	۳
	تأسیس شرکت ترانزیت گردشگران	کرمانشاه	To 06	۴
	ساخت هتل‌های ۴ و ۵ ستاره	قصرشیرین/ کرمانشاه	To 07	۵
	بازارچه سوغاتسرا و صنایع دستی	سطح استان	To 02	۶
	توسعه تأسیسات محور کریدور گردشگری تاق‌بستان- بیستون	بیستون/ کرمانشاه	To 09	۷
	اقامتگاه‌های بوم‌گردی	سطح استان	To 05	۸
	ایجاد زائرسرا	اسلام‌آباد	To 08	۹
	مرمت و بهره‌برداری از خانه‌های تاریخی	سطح استان	To 01	۱۰
خدمات شهری City Services	توسعه پارک جنگلی سراب‌قنبر	سراب‌قنبر کرمانشاه	CS 03	۱
	توسعه تله کابین	طاق‌بستان	CS 01	۲

	توسعه فضاهای ورزشی پارک‌ها	پارک ترمینال شهید کاویانی / پارک شرقی	CS 02	۳
	مجتمع گردشگری در محل شهرداری	شهرداری کرمانشاه	CS 06	۴
	توسعه چم بشیر	کرمانشاه	CS 07	۵
	مجتمع‌های ایستگاهی قطار شهری	کرمانشاه	CS 08	۶
	توسعه باغ گل‌ها	کرمانشاه	CS 05	۷
	ایجاد خیابان غذا (فردوسی)	خیابان فروسی کرمانشاه	CS 04	۸
فناوری Technology	سامانه هوشمند پایش تصویری و ترافیکی	کرمانشاه	Te 01	۱
	بهبود زیرساخت‌های گردشگری آنلاین و کمپینگ گردشگری	سطح استان	Te 08	۲
	هوشمندسازی مرزهای صادراتی	پرویزخان / خسروی / سومار / شوشمی / شیخ صالح	Te 03	۳
	یکپارچه‌سازی بازارهای فصلی	سطح استان	Te 02	۴
	توسعه زیرساخت‌های اینترنت اشیا (IOT)	سطح استان	Te 07	۵
	ایجاد مرکز تماس تجاری (Contact Center)	سطح استان	Te 09	۶
	توسعه سیستم حمل و نقل هوشمند (ITS)	سطح استان	Te 04	۷
	توسعه صنعت بازی (Game)	سطح استان	Te 05	۸
	توسعه رساننده خدمات اینترنتی (ISP)	سطح استان	Te 06	۹
صنایع تبدیلی کشاورزی Agri conversion industries	صنایع بسته‌بندی و فراوری حبوبات و غلات	سطح استان	CI 04	۱
	احداث سردخانه (در مجموع ۲۰۰۰۰۰ تن)	سطح استان	CI 02	۲
	ایجاد شرکت‌های مکانیزاسیون بهره‌برداری از زمین‌های کوچک	سطح استان	CI 03	۳
	احداث گلخانه‌های فوق مدرن (در مجموع به مساحت ۱۰ هکتار)	سامانه گرمسیری استان	CI 06	۴
	صنایع بسته‌بندی و فراوری گیاهان دارویی، سبزیجات، زعفران و زیتون	سطح استان	CI 09	۵
	احداث کارگاه‌های تولید کودهای آلی (در مجموع به ظرفیت ۲۰۰۰۰۰ تن در سال)	سطح استان	CI 07	۶
	واحد تولید قند و شکر از چغندر قند (با ظرفیت ۱۸۰ هزار تن)	سرپل ذهاب / اسلام‌آباد غرب / کرمانشاه / کنگاور	CI 05	۷
	تولید مالت و ماء‌الشعیر از جو ۵۰ هزار تن	اسلام‌آباد غرب	CI 08	۸
	صنایع بسته‌بندی و فراوری محصولات باغی و سیب-زمینی (فرنج فرایز)	سطح استان	CI 01	۹
	احداث پروار بندی گوساله (در مجموع با ظرفیت	کرمانشاه / کنگاور / روانسر /	LP 03	۱

دام و طیور Livestock and Poultry	سنقر / صحنه			
	کرمانشاه / صحنه / اسلام آبادغرب / سنقر / هرسین	LP 02	۲	احداث گاوداری‌های شیری (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس)
	سطح استان	LP 01	۳	تسهیل تأسیس پرواربندی گوسفند (در مجموع ۲۰۰۰۰ رأس) و بره (در مجموع با ظرفیت ۷۵۰۰۰ رأس)
	جوانرود، سنقر و کرمانشاه	LP 07	۴	کشتارگاه صنعتی دام (۵۵۰۰ تن)
	مناطق معتدل و سرد استان	LP 05	۵	توسعه زنبورداری و صنعت آن
	دالاهو	LP 08	۶	کشتارگاه خط ۰۲ طیور به منظور صادرات (۴۰۰۰ قطعه در ساعت)
	سطح استان	LP 06	۷	پرورش ماهیان و آبزیان و صنایع وابسته
	کرمانشاه	LP 04	۸	پرورش اسب نژاد کرد ۵۰۰ سر (۵ مجتمع)
دارویی و باغبانی Medicinal and Horticultural	سطح استان	MH 01	۱	توسعه گیاهان دارویی
	اراضی معتدل و سردسیر استان	MH 03	۲	توسعه باغات در اراضی شیب‌دار (بادام و انگور)
	سامانه گرمسیری استان	MH 02	۳	توسعه باغات تلفیقی و مدرن (انگور، خرما و مرکبات)
زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی Infrastructur	سطح استان	IS 01	۱	احداث مراکز بهداشتی و درمانی شهری
	کرمانشاه	IS 05	۲	تأسیس شرکت هواپیمایی / هتل فرودگاهی
	سومار / شیخ‌صله / قصرشیرین / تپه کوه / شوشمی	IS 03	۳	احداث زیرساخت‌های عمومی بازارچه‌های مرزی
	کرمانشاه	IS 06	۴	آزادراه کرمانشاه- همدان
	کرمانشاه	IS 04	۵	آزادراه کرمانشاه- خسروی
	کرمانشاه	IS 02	۶	بزرگراه قرانچی- پاره- نوسود- شیخ‌صله

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

بر اساس نتایج به‌دست آمده، در حوزه صنعت فرصت‌های سرمایه‌گذاری کریستال ملامین، پنل‌های خورشیدی از سیلیکون متال - ویفر و پنل خورشیدی و لوله‌های بدون درز (مانیسمان)؛ در حوزه معدن فرصت‌های سرمایه‌گذاری سنگبری مدرن، فروسیلیس و فروآلیاژها با اولویت فروسیلیکو منگنز؛ در حوزه گردشگری فرصت‌های سرمایه‌گذاری ایجاد مراکز گردشگری سلامت (هتل بیمارستان، تأسیسات پزشکی، کلینیک ارجاع در کشورهای همسایه و...)، ایجاد مرکز تفریحات آبی و ایجاد مجتمع‌های تفریحی؛ در حوزه خدمات شهری فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه پارک جنگلی سراب‌قنبر، توسعه تله‌کابین و توسعه فضاهای ورزشی پارک‌ها؛ در حوزه فناوری فرصت‌های سرمایه‌گذاری سامانه هوشمند پایش تصویری و ترافیکی، بهبود زیرساخت‌های گردشگری آنلاین و کمپینگ گردشگری و هوشمندسازی مرزهای صادراتی؛ در حوزه صنایع تبدیلی کشاورزی فرصت‌های سرمایه‌گذاری صنایع بسته‌بندی و فراوری حبوبات و غلات، احداث سردخانه (در مجموع ۲۰۰۰۰۰ تن) و ایجاد شرکت‌های مکانیزاسیون بهره‌برداری از زمین‌های کوچک؛ در حوزه دام و طیور فرصت‌های سرمایه‌گذاری احداث

پرواربندی گوساله (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس)، احداث گاوداری‌های شیری (در مجموع با ظرفیت ۱۰۰۰۰ رأس) و تسهیل تأسیس پرواربندی گوسفند (در مجموع ۲۰۰۰۰ رأس) و بره (در مجموع با ظرفیت ۷۵۰۰۰ رأس)؛ در حوزه دارویی و باغبانی فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه گیاهان دارویی، توسعه باغات در اراضی شیب‌دار (بادام و انگور) و توسعه باغات تلفیقی و مدرن (انگور، خرما و مرکبات)؛ در حوزه زیرساخت‌های عمومی و بهداشتی فرصت‌های سرمایه‌گذاری احداث مراکز بهداشتی و درمانی شهری و تأسیس شرکت هواپیمایی / هتل فرودگاهی، احداث زیرساخت‌های عمومی بازارچه‌های مرزی به ترتیب اولویت‌های اول تا سوم را کسب کردند. با وجود این که استان کرمانشاه از پتانسیل‌های برخوردار است، انتظار می‌رود که این استان به‌عنوان یک قطب سرمایه‌گذاری در غرب کشور شناخته شود. از سویی مشکل بیکاری و مسئله اشتغال جوانان که امروزه در دستور کار مدیران استان قرار گرفته است، نشان می‌دهد آنچنان که باید از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این استان استفاده نشده است. بنابراین جهت برون‌رفت از این وضعیت، می‌توان با شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و اولویت‌بندی آنها برای جلوگیری از هدر رفتن منابع مالی سرمایه‌گذاری برای بهره‌برداری، می‌توان بسته‌های سرمایه‌گذاری را در استان کرمانشاه به نمایش گذاشت و نیز شرایط برای جذب سرمایه‌گذاری و ورود سرمایه‌گذاران به میدان را هموار نمود. به این منظور در ادامه پیشنهادهایی در دو قسمت مجزا با عنوان "پیشنهادهایی برای جذب سرمایه‌گذار و کارفرما به استان کرمانشاه" و "پیشنهادهای مدیریتی برای اجرای بهتر پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه" ارائه می‌گردد. ارائه پیشنهادهایی برای جذب سرمایه‌گذار و کارفرما به استان کرمانشاه:

۱- بهبود زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های رقابتی استان در مقایسه با استان‌های دیگر برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی می‌تواند از راهکارهای مناسب برای جذب سرمایه‌گذار به استان باشد. زیرساخت‌های مناسب سخت و نرم برای کاهش هزینه‌های تمام شده سرمایه‌گذار شامل اصلی‌ترین زیرساخت‌ها مانند:

- بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل استان (جاده، فرودگاه و غیره)
- بهبود زیرساخت‌های مخابراتی و ارتباطی
- بهبود دسترسی به آب، برق و گاز و غیره
- عرضه نیروی انسانی دارای مهارت و متخصص
- مجوزها، تعرفه‌ها، عوارض و مشوق‌های استانی
- دسترسی به املاک و کیفیت آنها و مقررات مربوطه
- کیفیت و دسترسی به زنجیره عرضه

۲- ایجاد پنجره واحد یا تک ایستگاه برای تسهیل سرمایه‌گذاری یکی دیگر از راهکارهای مناسب است. از موضوعات متداول در ادبیات تسهیل سرمایه‌گذاری این است که متقاضیان با یک مرجع و نهاد متولی طرف باشند و درگیر رفت و آمدهای پی در پی بین دستگاه‌های مختلف اداری نشوند. این اقدام هرچند روی کاغذ منطقی به نظر می‌رسد و در کشورهای دیگر نیز تجربیات موفقی در این خصوص وجود دارد، اما در عمل در ایران موفق نبوده است و با وجود راه‌اندازی سایت و زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری عملاً بلااستفاده است.

یکی از دلایل راه‌اندازی مراکز خدمات سرمایه‌گذاری استانی نیز ایفای چنین نقشی بوده است. به هر حال بررسی این موضوع نیازمند مجال جداگانه‌ای است. شاید دلایل عمده این موضوع را بتوان شامل موارد زیر دانست:

- نظام بروکراسی پیچیده و چندلایه ایران و تعدد دستگاه‌ها و مراجع درگیر
- تعدد قوانین و دستورالعمل‌ها و بعضاً ناپایدار بودن یا عدم شفافیت رویه‌ها
- بی‌انگیزگی نظام اداری برای تسهیل در فرآیند سرمایه‌گذاری

به عنوان یک پیشنهاد عملی، که تاحدی برطرف‌کننده معضلات فوق باشد، می‌توان مشاوران و وکلای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را به‌عنوان راهکار، پیشنهاد کرد. بدین ترتیب که شرکت‌های مشاور مورد تأیید مراکز خدمات (یا سازمان سرمایه‌گذاری) با دریافت هزینه کارمزد از متقاضیان سرمایه‌گذاری، در نقش پنجره واحد ظاهر خواهند شد. البته این پیشنهاد صرفاً در حد طرح موضوع است و بخشی از نقشه راه فعلی جذب سرمایه‌گذاری نیست و نیازمند مطالعات تطبیقی و همچنین بررسی ظرفیت‌های قانونی و نهادی کشور است.

۳- یکی از ضروری‌ترین اقدامات برای جذب سرمایه‌گذار در حوزه خدمات، تربیت کارشناسان کاردان و آشنا به مفاهیم سرمایه‌گذاری است. لذا بایستی تعدادی از بهترین دانش‌آموختگان حوزه‌های سرمایه‌گذاری دوره تحصیلات تکمیلی، را برای ادامه تحصیل به بهترین دانشگاه‌های خارج از کشور اعزام کرد تا در شاخه‌های مختلف سرمایه‌گذاری تحصیل کرده و به‌عنوان مشاوران، عاملان، واسطه‌ها و تحلیل‌گران سرمایه‌گذاری به استان برگردند و سطح و توانایی جذب سرمایه و سرمایه‌گذاران را گسترش دهند.

۴- متقاعدسازی دولت مرکزی برای برنامه‌ریزی در جهت هدایت سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه از راهکارهای دیگر است. از مهم‌ترین عناصر اصلی جذب سرمایه‌گذار خارجی در استان نقش دولت مرکزی است. دولت مرکزی نیز در هیچ یک از وزارت‌خانه‌ها برنامه مشخصی برای هدایت سرمایه‌گذاران به سمت استان کرمانشاه نداشته و ندارد. یعنی برای توزیع مناسب منابع این حوزه بین استان‌های کشور نیز هیچ هدایت و برنامه معینی وجود نداشته است. این مهم البته به نداشتن قابلیت چانه‌زنی و نیروهای توانمند در بافت کارشناسی و مدیریت میانی و این وزارت‌خانه‌های مختلف از طرف استان خبر می‌دهد.

۵- مشوق‌های محلی و منطقه‌ای معنادار، مناسب و انگیزه‌دهنده برای سرمایه‌گذاران تنظیم و ارائه شود. این مشوق‌ها شامل تخفیف مالیاتی، هزینه‌های پایین تخصیص و تغییر کاربری زمین، تسهیلات مالی با شرایط مناسب و سریع، ساده کردن بسیاری از مجوزهای قانونی لازم از نظر میزان هزینه و زمان، معافیت از قوانین کار و بیمه تأمین اجتماعی برای زمان معین و... است که می‌تواند هزینه‌های ثابت و متغیر سرمایه‌گذار را چه هنگام گذران دوره سرمایه‌گذاری و چه هنگام راه‌اندازی و تولید کاهش داده و ظرفیت جذب را برای استان بوجود آورند. فراهم نمودن تمهیدات لازم جهت استفاده از تسهیلات ارزی از محل صندوق توسعه ملی با تخفیفات ویژه و سهم آورده کمتر نسبت به سایر استان‌های کشور و واگذاری زمین با حداقل قیمت در شهرک‌های صنعتی استان کرمانشاه.

۶- حل مشکلات فرهنگی از جمله راهکارهای دیگر است. جامعه هنوز به ارزش سرمایه به عنوان عامل حرکت‌دهنده اقتصاد پی نبرده است و اغلب آن را با بار منفی تعریف کرده است. جامعه ما سرمایه‌گذاری را همواره با سرمایه‌داری غیرمولد در یک سطح می‌بیند.

۷- کاهش فساد (رشوه، پارتی بازی و ...) نیز می‌تواند بسیار یاری‌دهنده باشد؛ حضور گسترده دولت در اقتصاد سبب بروز فساد و عدم کارایی اقتصادی می‌شود که خود باعث عدم امنیت سرمایه‌گذاری می‌شود. راهکارهای زیر می‌تواند نقش مهمی در کاهش فساد داشته باشد:

- توجه جدی به امر شایسته‌سالاری در واگذاری مسئولیت‌ها
 - کنترل پدیده قاچاق کالا و سرمایه
 - طراحی نظام مالی الکترونیکی جهت نظارت بیشتر و کاهش هزینه‌های معاملاتی
- ۸- تهیه طرح اولیه شامل مطالعات پایه و امکان‌سنجی پروژه‌های تشخیص داده شده، محدودیت‌های قانونی، مجوزهای قانونی، الزامات منطقه‌ای و ملی پروژه‌ها و ... باید برای پروژه‌های اصلی قابل پیشنهاد، مطالعات پایه صورت گیرد، مکان‌یابی انجام شود و مجوزهای اولیه و پایه صادر شود. سرمایه‌گذار وقتی با مجموعه‌های مناسب و مشخص با مطالعات پایه انجام شده، زمین و زیرساخت‌های تأمین شده مواجه شود، انگیزه کافی برای جذب را به دست خواهد آورد و وقتی با یک فضای مبهم با نبود هیچ برنامه و مطالعه اولیه مواجه می‌گردد، زمان و منابع خود را درگیر فضای ابهام و عدم اطمینان نخواهد کرد.
- ۹- فضای کسب و کار استان بهبود یابد: منظور از محیط کسب و کار عوامل مؤثر بر عملکرد واحدهای اقتصادی مانند کیفیت دستگاه‌های حاکمیتی، ثبات قوانین و مقررات، کیفیت زیرساخت‌ها و ... است. تولید در آغاز به سرمایه نیاز دارد. سرمایه نیز خود نیازمند فضای امن و شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاری است. ثبات و استمرار سیاست‌های اقتصادی اهمیت بسیاری دارد. در مورد سایر نیازها می‌توان به وجود بازار رقابتی، وجود قوانین حمایت‌کننده تولید صنعتی، وجود نظام بانکی مدرن و کارساز، بازار کار پویا، سرمایه انسانی پیشرفته، نظام اداری کارآمد و پیشرفته و سالم و ... اشاره نمود.

ارائه پیشنهادهاى مدیریتی برای اجرای بهتر پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان کرمانشاه

۱- با توجه به ناآشنایی بعضی از کارشناسان دستگاه‌ها با قوانین جذب سرمایه‌گذار، سواد جذب سرمایه‌گذار در بین متولیان امر در استان افزایش یابد و اولویت اول و اصلی مدیران میانی و ارشد استان باید جذب سرمایه‌گذار خارجی باشد. باید در استان طی یک برنامه مشخص توانمندسازی نسبت به تدارک دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی شناسایی و جذب، مدیریت و هدایت فعالیت‌های اجرایی به سمت و سوی جذب و همکاری با سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی اقدامات معنی‌دار و مؤثری شکل بگیرد.

۲- یکی از مشکلاتی که سبب عدم کاربری پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان می‌شود، ناهماهنگی بین دستگاه‌ها و طولانی بودن پاسخ به استعلامات است؛ لذا رفع این مشکلات می‌تواند به اجرای بهتر پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان کمک کند.

۳- یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های موجود استان بانک‌ها هستند که دانش و مهارت کارشناسی و البته انگیزه لازم برای دادن مشاوره‌های مالی، دادن مسیریابی برای انتقال سرمایه و منابع مالی، دادن مشاوره‌های کارشناسی برای تشخیص پروژه‌های مناسب و تکمیل‌کننده زنجیره‌های تولیدی در استان را ندارند اصلی‌ترین منافع حضور سرمایه‌گذاران خارجی در استان به بانک‌ها می‌رسد و این بانک‌ها هستند که در تمامی مسیر ساخت و راه‌اندازی، پذیرای منابع و چرخش مالی سرمایه‌گذار خواهند بود. مدیریت ارشد استان باید که در این حوزه برای بانک‌های استان وظیفه و مأموریت در نظر بگیرد و آنان را برای همراهی و همکاری در این حوزه آماده و هدایت نماید.

فهرست منابع:

ابزری، مهدی، کتابی، سعیده و عباس عباسی (۱۳۸۴). بهینه‌سازی سبد سرمایه‌گذاری با استفاده از روش‌های برنامه‌ریزی خطی و اراده یک مدل کاربردی، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، ۲۲ (۲)، ص ۱-۱۷.

اسماعیل‌پور، مجید (۱۳۸۱). ملاحظات اساسی در فرآیند بودجه‌بندی سرمایه‌ای، مجله بورس شماره ۳۲، ص ۵۸.

امیدی‌شاه‌آباد، امید، حسن‌پور، سمانه، نظری، کوروش و فوزیه تیمورپور (۱۳۹۴). فرصت‌های سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در استان لرستان از منظر برنامه آمایش استان، کنفرانس بین‌المللی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان لرستان.

بنی‌مهد، بهمن، نوخندان، متین‌فرزانه (۱۳۹۲). شناسایی عوامل تعیین‌کننده بر فرصت‌های سرمایه‌گذاری با استفاده از رگرسیون، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۶ (۲۱)، ۲۰۷-۲۲۳.

حسین‌زاده بحرینی، محمد حسین، ملک‌الساداتی، سعید (۱۳۹۰). موانع نهادی سرمایه‌گذاری و کسب و کار در ایران. پژوهشنامه بازرگانی، ۵۹، ص ۲۵-۶۵.

رضایی، بیژن (۱۳۹۸). شناسایی و فرصت‌سنجی صنایع کوچک دارای اولویت سرمایه‌گذاری و استقرار در شهرستان‌ها، شهرک‌ها و نواحی صنعتی، طرح پژوهشی: شرکت شهرک‌های صنعتی استان کرمانشاه.

رهبر، فرهاد، مظفری‌خامنه، فرشید و شاپور محمدی (۱۳۸۶). موانع سرمایه‌گذاری و تأثیر آن بر رشد اقتصادی در ایران. مجله تحقیقات اقتصادی. ۸۱، ۱۳۸-۱۱۱.

عباس‌زاده، محمدرضا؛ فلاحی، سعید؛ صفدری‌نیا؛ شکوفه و علی‌علیزاده (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین استراتژی‌های سرمایه در گردش با فرصت‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. یازدهمین همایش ملی حسابداری ایران، ۱۷ و ۱۸ مهر ماه.

فهیمی‌نیا؛ محمد، حبیب‌پور؛ علی‌اصغر و وحیده فهیمی‌نیا (۱۳۹۱). نیازسنجی و اولویت‌بندی سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های مدیریت پسماند در مناطق شهری و روستایی کشور: ضرورت‌ها و راهکارها، ششمین همایش ملی و اولین همایش بین‌المللی مدیریت پسماند.

محمدپور زرنندی؛ طباطبایی‌مزدآبادی، سید محسن (۱۳۹۱). تأثیر جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و مشارکت‌های مردمی بر توسعه پایدار شهر، ۱۵، ۱۲-۲۴.

میرباقری‌هیر، میرناصر، سلحورزی، میثم (۱۳۹۵). موانع جذب سرمایه‌گذاری در حوزه شهری (مورد مطالعه: استان لرستان)، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۵(۱)، ص ۱۱۴-۱۰۱.

میرکتولی، جعفر و مدانلوجویباری، مسعود (۱۳۹۰). بررسی و شناسایی زمینه‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در شهر گرگان، اولین کنفرانس اقتصاد شهری ایران، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد.

وفا، مهرداد و معمارزاده طهران، غلامرضا (۱۳۹۳). بررسی موانع توسعه سرمایه‌گذاری زیربنایی در کشور. مطالعات کمی در مدیریت. سال پنجم. شماره دوم. ص ۱۴-۱.

Burkhanov, A. (2020). **Investment processes in industrial Enterprises and innovative development.** Архив научных исследований, (23).

Irtysheva, I., Kramarenko, I., Shults, S., Boiko, Y., Blishchuk, K., Hryshyna, N., & Krapyvina, D. (2020). **Building favorable investment climate for economic development.** Accounting, 6 (5), 773-780.

Slyusarchuk, O.P. (2015) **The influence of the state on the formation of the investment climate in Ukraine: status and factors.** Investments: Practice and Experience, 12, 72-76.

Macomber, J. (2011). **The role of finance and private investment in developing sustainable cities,** journal of applied corporate finance 23(3).

Miroshnychenko, I, De massis, A, & barontini, R. (2020). **Investments opportunities and R&D investments in family and nonfamily firms,** journal of R&D management.

Evabayiro-Osagie, I. (2019). **Investment opportunities in entrepreneurial SMSs in nigeria,** Publisher: management sciences review.

Sebt, M. V., Juybari, M. N., & Soleymanfar, V. R. (2018). **Investment projects ranking with DEA method considering feasibility study results.** International Journal of Research in Industrial Engineering, 7(3), 320-335.

Badasyan, N. (2018). **Project feasibility analysis economic model for private investments in the renewable energy sector.** Built Environment Project and Asset Management.